

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 46Nt/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1725010383
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Güner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2025:1725010383.1

Uznesenie

Okresný súd Pezinok samosudkyňou JUDr. Kristínou Güner v trestnej veci pacienta: Y. D., vo veci rozhodovania o návrhu na zmenu formy výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ústavného na ambulantné, ex cathedra dňa 09. júla 2025 v Pezinku

rozhodol:

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 446 odsek 1 Trestného poriadku sa u obvineného: Y. D., narodený dňa XX.XX.XXXX v W. Z., trvale bytom P. XX, t.č. Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela mení spôsob výkonu ochranného psychiatrického liečenia, uloženého mu uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24Nt/15/2024 zo dňa 28.05.2025, právoplatným dňa 28.05.2025, z ústavného liečenia na ambulantné liečenie.

Podľa § 76a odsek 2 Trestného zákona, obvinenému: Y. D., narodený dňa XX.XX.XXXX v W. Z., trvale bytom P. XX, t.č. Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela sa ukladá ochranný dohľad.

odôvodnenie:

Podaním doručeným súdu dňa 01.07.2025 navrhla Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta č. 63, Pezinok /ďalej len „PNPP“/ zmenu ochrannej ústavnej psychiatrickej liečby pacienta Y. D., uloženej mu uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24Tp/35/2025 zo dňa 09.05.2025, právoplatným dňa 28.05.2025/ z podania vyplýva, že týmto rozhodnutím bol vydaný predbežný príkaz na umiestnenie obvineného do zdravotníckeho zariadenia/.

Z návrhu PNPP, vypracovaného a primárkou kliniky MO MUDr. Zuzanou Hromádkovou, medicínskym námestníkom MUDr. Martinom Marinčákom, MSc. a riaditeľom PNPP Ing. Martinom Hromádkom vyplynulo, že menovaný nastúpil do PNPP dňa 09.05.2025 na základe predbežného príkazu na umiestnenie do zdravotníckeho zariadenia. U pacienta sa jedná o problematiku dlhoročného konzumu alkoholu so všetkými telesnými /hepatopatia, epilepsia, polyneuropatia/, psychickými /depravácia a degradácia osobnosti/ a sociálnymi /kriminálna činnosť, disharmonické rodinné vzťahy, strata zamestnania/ konsekvenciami. Detoxikácia a adaptácia na hospitalizáciu prebehla bez komplikácií. Pacient bol od začiatku plne kooperujúci, podrobný, priateľský, bez bludov a halucinácií, spoločenský, dodržiaval režim a usmerňovanie personálu. Vzhľadom k základnej diagnóze a potrebe špecifického edukačného a psychoterapeutického programu na podporu dlhoročnej abstinencie bol následne preložený na Kliniku drogových závislostí v rámci PNPP, za účelom výkonu ochranného protialkoholického liečenia. Pacient v rámci ústavnej liečby nevykazuje prejavy svedčiace o jeho nebezpečenstve pre spoločnosť a plne chápe zmysel trestného konania. Od pokračujúcej ústavnej liečby z odborného hľadiska PNPP nemožno očakávať ďalšiu zmenu psychického stavu, jeho zdravotný - psychický stav je stabilizovaný v kontexte základnej psychiatrickej diagnózy. Pacient bol oboznámený s podaním návrhu na zmenu ochranného liečenia.

Z listinných dôkazov vyplynulo nasledovné:

Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 24Nt/15/2024 zo dňa 28.05.2025, právoplatným dňa 28.05.2025, bolo rozhodnuté o uložení ochranného psychiatrického ústavného liečenia pacientovi, ktoré mu bolo dňa 28.05.2025 nariadené v PNPP Okresným súdom Dunajská Streda.

Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Šamorín pod ČVS: ORP-260/SA-DS-2025 bolo pacientovi dňa 29.03.2025 vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona na tam uvedenom skutkovom základe. Skutok spáchal dňa 28.03.2025.

Zo záverov znaleckého posudku č. 76/2025 vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Máriom Strakom ku dňu 05.05.2025 vyplynulo, že pacient trpí a v čase spáchania činu trpel forenzne významnou duševnou poruchou, a to organickým psychosyndrómom po úraze hlavy s pomliaždením mozgu v roku 2013, stupeň stredne ťažký, na CR mozgu nález už v roku 2016, viacpočetné hypodenzné zóny supratentoriálne / jedna frontobazálne bilat. a tri temporálne vpravo s rozšírením príľahých vonk. likv. priestorov - charakteru chron. postkontúzných lézií/. Ide o závažné poškodenie mozgu s následnými poruchami konania. Trpí tiež epileptických ochorením, na podklade organického poškodenia mozgu a tiež somatopsychickou závislosťou na alkohole. Pacient trpí forenzne významnou duševnou poruchou, organickou poruchou osobnosti, ktorá ovplyvňuje jeho konanie, a to pri jej stredne ťažkom stupni sú prítomné u obvineného poruchy myslenia, učenia sa, pochopenia situácie, okolností, poruchy uzatvárania úsudkov, čiže kognitívne-percepčnej organizácie, analýzy aj syntézy, osoba nerozozná správnosť riešenia situácie, je znížená schopnosť adekvátneho testovania reality, v zmysle zníženej kritickosti myšlienkových, je ľahko situačne ovplyvniteľný osobou, či okolím, nie je schopný vykonať autonómne diferencované sociálne činnosti, adekvátne sa rozhodovať, vrátane viac či menej diferencovaných právnych úkonov s ich adekvátnym a racionálnym posúdením ich následkov a konzekvencií, nie je schopný adekvátne vnímať objektívnu realitu, posúdiť následky svojho konania. Pobyt pacienta z hľadiska psychiatrického môže byť potenciálne nebezpečný. Je odôvodnené medicínsky nariadiť ochranné psychiatrické liečenie, a to ústavnou formou jeho výkonu / revízia a nastavenie psychofarmakologickej liečby/. Z hľadiska psychiatrického posudzovacieho, vzťahom ku uvedenej duševnej poruche prítomnej u pacienta a tiež v kombinácii s užitím psychoaktívnych látok pacientom /alkoholu/, vysadením si ordinovanej farmakoterapie podstatným spôsobom ovplyvnené jeho ovládacie schopnosti v čase spáchania skutku až do miery absencie, vymiznutia, neprítomnosti. Pacient je roky závislý na alkohole. Aktuálne nie je účelné a opodstatnené nariaďovať mu protialkoholické liečenie represívne, nemá to ku aktuálnym poznatkom v liečbe látkových závislostí žiaden zmysel a význam. Je mu odporúčaná abstinencia od psychoaktívnych látok a nariadenie ochranného ústavného psychiatrického liečenia pre vyššie uvedenú duševnú poruchu. Chápe zmysel trestného stíhania a trestného konania len čiastočne a neúplne z hľadiska psychiatrického.

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona, ambulantnú formu ochranného liečenia súd uloží, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti možno očakávať splnenie účelu ochranného liečenia. Ústavnú formu ochranného liečenia súd uloží, len ak je pobyt páchatel'a na slobode nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti nemožno očakávať, že účel splní ambulantná forma ochranného liečenia. Ak súd ukladá ochranné liečenie podľa § 73 ods. 2 písm. c) popri treste odňatia slobody, ktorého výkon podmienene neodkladá, uloží ho ústavnou formou.

Podľa § 74 ods. 2 Trestného zákona, súd zmení formu ochranného liečenia, ak uložená forma neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu inou formou. Ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou.

Po oboznámení sa s príslušným spisovým materiálom súd dospel k záveru, že je účelné zmeniť spôsob výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ústavného liečenia na ambulantné liečenie u odsúdeného, a to z nasledovných dôvodov:

Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že zdravotný stav pacienta je t.č. stabilizovaný, pacient chápe potrebu ochrannej liečby, avšak v jeho prípade je žiaduce, aby sa táto vykonávala ďalej a to ambulantnou formou, nakoľko od pokračujúcej ústavnej liečby nie je možné očakávať ďalšiu zmenu psychického stavu pacienta. Zo správy PNPP, vypracovanej odborné spôsobilými osobami na posúdenie aktuálneho zdravotného stavu pacienta, vyplynulo, že pacient t.č. nevykazuje prejavy svedčiace jeho nebezpečenstve pre spoločnosť. Stav pacienta t.č. možno považovať za stabilizovaný, nevyžadujúci ďalšiu ústavnú psychiatrickú liečbu. Uvedené možno konštatovať v spojení so závermi znalca MUDr. Straku, ktorý odporúčal nariadenie ochranného liečenia psychiatrického najmä za účelom revízie a nastavenia psychofarmakologickej liečby, k čomu podľa návrhu PNPP došlo, pacient t.č. nevykazuje prejavy svedčiace o jeho nebezpečenstve pre spoločnosť a plne chápe zmysel trestného konania a potrebu liečby. Pacient sa bude ďalej po ukončení ústavného ochranného liečenia doliečovať ambulantne, nakoľko súd má na základe uvedeného za to, že v danej situácii je potrebné, aby sa pacient naďalej podrobil riadnemu výkonu ochranného liečenia, avšak ambulantnou formou, ktorá zabezpečí pri jeho aktuálnom stabilizovanom zdravotnom a psychickom stave riadnu liečbu.

Podľa § 76a ods. 2 Trestného zákona, ochranný dohľad súd uloží aj vtedy, ak mení ústavnú formu ochranného liečenia psychiatrického alebo sexuologického na ambulantnú formu. Ochranný dohľad môže súd uložiť aj pri zmene ústavnej formy iného druhu ochranného liečenia na ambulantnú formu, ak to považuje vzhľadom na osobu páchatel'a a dosiahnutie účelu ochranného liečenia za potrebné.

Podľa § 78 ods. 3 druhá veta Trestného zákona, ochranný dohľad podľa § 76a trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o prepustení z ochranného dohľadu rozhoduje súd.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd mení týmto uznesením formu výkonu psychiatrického ochranného liečenia z ústavnej formy na ambulantnú, v zmysle § 76a ods. 2 Trestného zákona zároveň rozhodol o uložení ochranného dohľadu, ktorý potrvá v zmysle § 78 ods. 3 Trestného zákona, pokiaľ to bude vyžadovať jeho účel. Aj tento novo zavedený inštitút v trestnom zákone, účinnom od 06.08.2024 bude čiastočným garantom pre dodržiavanie výkonu ambulantnej liečby obvineným, kedy v prípade jeho riadneho nedodržiavania, táto môže byť kedykoľvek opäť zmenená na ústavnú formu.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate predmetného rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť v lehote 3 /troch/ pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, ktorú možno podať na Krajský súd v Bratislave cestou Okresného súdu Pezinok. Sťažnosť má odkladný účinok /§ 446 ods. 3 Trestného poriadku/.